

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ

Ο Βαλέριο Μάσιμο Μανφρέντι είναι σίγουρα από τους πλέον ενδιαφέροντες σύγχρονους συγγραφείς. Καθηγητής αρχαιολογίας, εκτός των άλλων, έχει το άφθαστο ταλέντο να φέρνει το παρελθόν τόσο κοντά στο σήμερα, ώστε ο αναγνώστης των μυθιστορημάτων του να νομίζει ότι καταστάσεις που έχουν συμβεί στον αρχαίο κόσμο αγγίζουν την πραγματικότητα του σύγχρονου ανθρώπου και την επηρεάζουν. Και βέβαια οι πωλήσεις των βιβλίων του φανερώνουν την προσοχή του αναγνωστικού κοινού για τις καταστάσεις που περιγράφει.

Το συμπέρασμα που βγαίνει από την παραπάνω αναφορά στο σπουδαίο συγγραφέα είναι πως το παρελθόν ενδιαφέρει. Άλλωστε η μνεία σε αυτό πολλές φορές χρησιμεύει ως μέσον ερμηνείας της σύγχρονης πραγματικότητας, αλλά και για την εξαγωγή συμπερασμάτων, που μπορεί να θεωρηθούν ακόμη και οδηγίες για την αντιμετώπιση διαχρονικών καταστάσεων.

Οι χώροι όπου κατεξοχήν εκτίθεται το παρελθόν είναι τα μουσεία. Σε αυτά μπορεί να βρει κανείς –όσο κι αν ακούγεται υπερβολικό- τα πάντα: από ταπεινά αντικείμενα καθημερινής χρήσης και σύμβολα κύρους -που μπορεί να είναι περίτεχνα χρυσά στεφάνια και θώρακες με πολύπλοκες διακοσμήσεις- μέχρι υλικά καλλωπισμού που δείχνουν ματαιοδοξία και φιλαρέσκεια, καθώς και μικροί θησαυροί νομισμάτων που μάταια περίμεναν για αιώνες τον ιδιοκτήτη τους για να τα αξιοποιήσει.

Γίνεται λοιπόν εύκολα αντιληπτό ότι μία επίσκεψη σε μουσείο είναι πολλαπλά χρήσιμη. Αυτοί μάλιστα που θα ωφεληθούν περισσότερο είναι οι μαθητές. Θα έχουν την ευκαιρία να περιεργασθούν *ιδίοις όμμασιν* όλα αυτά που τους γίνονται γνωστά μέσω των εγχειριδίων, και θα κατανοήσουν ότι οι πρωταγωνιστές της ιστορίας δεν έζησαν σε έναν κόσμο που κινούνταν στη σφαίρα του φανταστικού, αλλά σε μία κοινωνία που είχε ανάγκες και ενδιαφέροντα όπως και η σημερινή.

Βέβαια είναι σημαντικό να τονιστεί ότι μία διδακτική επίσκεψη απαιτεί και την κατάλληλη προετοιμασία. Εδώ βεβαίως σημαντικός είναι ο ρόλος των παιδαγωγών, των καθηγητών δηλαδή των παιδιών, που θα τα συνοδεύουν. Θα πρέπει να τα προετοιμάσουν κατάλληλα, να φροντίσουν να γνωρίζουν πως θα κινηθούν στους χώρους του μουσείου, να έχουν τις στοιχειώδεις γνώσεις για να αντιληφθούν τη δομή που έχει η έκθεση. Ταυτόχρονα θα επωμιστούν και το ρόλο να ερμηνεύσουν τα εκθέματα, ώστε να γνωρίσουν οι μαθητές τη σημασία τους και τον πολιτιστικό τους ρόλο. Κάτω λοιπόν από αυτό το πρίσμα γίνεται αντιληπτός ο παιδαγωγικός/επιστημονικός ρόλος των συνοδών.

Εννοείται ότι μία διδακτική επίσκεψη μπορεί να γίνει και σε άλλους χώρους. Για παράδειγμα θα παρουσίαζε μεγάλο ενδιαφέρον η επίσκεψη στους αρχαιολογικούς χώρους στους οποίους βρέθηκαν τα αντικείμενα του μουσείου. Είναι γνωστό άλλωστε ότι οι τόποι που συνδέονται με μεγάλα ιστορικά γεγονότα έχουν μία ειδική φόρτιση που δεν αφήνει κανέναν ασυγκίνητο. Τέλος, σήμερα με την ανάπτυξη της βιομηχανικής αρχαιολογίας (που έχει ως πεδίο έρευνάς της τους βιομηχανικούς χώρους του 19^{ου} και του 20^{ου} αι.), της ενάλιας αρχαιολογίας (που εξετάζει τα υπολείμματα των ναυαγίων του αρχαίου κόσμου) κ.κ. θα ήταν πολύ σημαντική και ωφέλιμη η επίσκεψη σε χώρους που φυλάσσονται τα σχετικά ευρήματα.

Οι διδακτικές επισκέψεις λοιπόν αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της προσπάθειας για καλύτερη μόρφωση της νέας γενιάς. Είναι το μέρος που συμπληρώνει τις θεωρητικές γνώσεις, και δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την κατανόηση εποχών

και νοοτροπιών. Είναι δηλαδή απαραίτητες και πολλαπλά ωφέλιμες, αρκεί να γίνεται η σωστή αξιοποίησή τους.